

Χαίρε

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2026
ΤΕΥΧΟΣ 34

Απάνθισμα στίχων

«Τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ Θεοῦ,
ὁ ἁγιασμός ὑμῶν.»

(Προς Α΄ Θεσσαλονικεῖς δ΄, 3)

«Το θέλημα του Θεού είναι να γίνετε ἅγιοι.»

«Εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἕκδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προεῖπομεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους.»

(Προς Α΄ Θεσσαλονικεῖς δ΄, 4-9)

«Ο καθένας σας να μάθει να διατηρεῖ το σώμα του αγιασμένο και τιμημένο και να μην το υποδουλώνει σε σαρκικά πάθη, όπως κάνουν οι εθνικοὶ που δε γνωρίζουν τον Θεό. Να μη ζητάτε σ' αὐτὸ το θέμα πλεονεκτήματα βλέποντας τον ἀδελφὸ σας στην πίστη, γιατί ὅπως σας το προείπαμε και σας το τονίσαμε, ὁ Κύριος θα εἶναι δίκαιος τιμωρὸς για ὅλα αὐτά. Ο Θεὸς μᾶς κάλεσε με σκοπὸ να γίνουμε ὄχι ἠθικά ασύδοτοι, ἀλλὰ ἅγιοι. Συνεπῶς, ὅποιος τα παραβαίνει αὐτά, δεν παραβαίνει ἐντολές ἀνθρώπων, ἀλλὰ του Θεοῦ, που σας ἔδωσε τὸ Πνεῦμα του τὸ Ἅγιο. Ὅσο για τὴν ἀγάπη πρὸς τους ἀδελφούς, δε χρειάζεται να σας γράψουμε, γιατί ὁ Θεὸς σᾶς δίδαξε εσᾶς τους ἰδίους να ἀγαπάτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.»

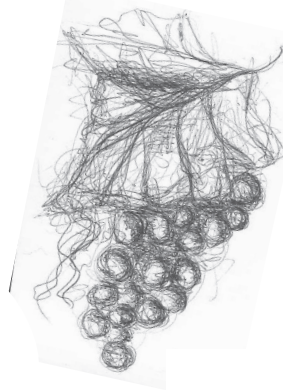

Από την Αγία Γραφή

Κήρυγμα Ευαγγελικό

Κυριακή Β' Λουκά

(Λουκ. στ' 31-36)

Ἡ τέλεια αγάπη (Μέρος α')

Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς

Όταν οι άνθρωποι έχουν παντοτινή επίγνωση της φιλανθρωπίας του Θεού προς αυτούς, θα είναι φιλάνθρωποι κι ο ένας προς τον άλλον. Δεν υπάρχει τίποτε άλλο που να κάνει τους ανθρώπους άσπλαχνους προς τους άλλους, όσο η πεποίθηση πως κανένας δε θέλει να δώσει και στους ίδιους. Κανένας; Και πού είναι ο Θεός τότε; Δε μας αποζημιώνει κάθε μέρα και κάθε νύχτα ο Θεός με την ευσπλαχνία Του, σε αντίθεση μ' εμάς που είμαστε άσπλαχνοι; Δεν είναι πιο σπουδαίο για μας να μας ευεργετήσει ο Βασιλιάς στην αυλή Του με την ευσπλαχνία Του, αντί να μας ευεργετούν οι δούλοι Του; Τι μας ωφελεί αν μας ευεργετούν όλοι οι δούλοι Του, αλλά ο Βασιλιάς είναι συγκρατημένος απέναντί μας;

Οι άνθρωποι γίνονται ανελεήμονες όταν περιμένουν από τους άλλους να τους ελεήσουν, ενώ οι άλλοι περιμένουν το ίδιο απ' αυτούς. Σ' αυτή την αμοιβαία αναμονή, στο να περιμένει δηλαδή ο ένας από τον άλλον να τον ελεήσει, όλοι οι άνθρωποι, σαν ένας γενικός κανόνας, γίνονται άσπλαχνοι κι ανελεήμονες. Η ελεημοσύνη όμως δεν είναι παθητική αρετή, αλλά ενεργητική. Πώς θα γνώριζαν οι άνθρωποι τη φιλανθρωπία, αν ο Θεός δεν την είχε πρώτος ασκήσει σ' αυτούς; Αν ο Θεός δεν είχε πρώτος δείξει τη φιλανθρωπία Του, ο κόσμος δε θα ήξερε τι ήταν.

Η φιλανθρωπία είναι όπως η θραύση πέτρας με πέτρα, που πάντα παράγει σπινθήρα. Αυτός που παράγει τον σπινθήρα αυτόν κι ο άλλος που τον δέχεται, νιώθουν κι οι δυο τους την παρουσία του Θεού. Τη στιγμή εκείνη νιώθουν το χέρι του Θεού να θωπεύει τις καρδιές τους. Γι' αυτό είπε ο Κύριος: «Μακάριοι οι ελεήμονες, ότι αυτοί ελεηθήσονται» (Ματθ. ε' 7).

Η ευσπλαχνία είναι ανώτερη από τη συμπόνια, που οι ινδουιστές θεωρούν ως τη μεγαλύτερη αρετή. Ο άνθρωπος μπορεί να νιώσει συμπόνια για έναν επαίτη, αλλά και να τον προσπεράσει. Ο φιλόανθρωπος όμως θα νιώσει συμπάθεια για τον επαίτη και θα τον βοηθήσει. Το να δείξεις φιλανθρωπία στον επαίτη δεν είναι ούτε το πιο δύσκολο ούτε το ανώτερο πράγμα στον Νόμο του Χριστού. Μεγάλο πράγμα είναι να δείξεις αγάπη στους εχθρούς σου. Η συγχώρεση των προσβολών είναι το πρώτο μισό του δρόμου προς τον Θεό. Η τέλεση έργων αγάπης είναι το δεύτερο μισό.

Είναι απαραίτητο να το πούμε πως η αγάπη είναι ανώτερη από την κοσμική δικαιοσύνη; Η αγάπη δημιουργεί καινούργια και μεγάλα έργα στον κόσμο. Ολόκληρο τον κόσμο τον δημιούργησε η αγάπη. Γι' αυτό και είναι καλύτερο για τους ανθρώπους, ν' ασκούνται από την παιδική τους ηλικία στη γνώση της γλυκύτητας που προσφέρει η αγάπη κι η φιλανθρωπία, παρά να μάθουν τη σκληρότητα του νόμου. Τον νόμο τον μαθαίνει κανείς οποτεδήποτε. Όταν όμως η καρδιά σκληρυνθεί, είναι δύσκολο να ξαναγυρίσει και να γίνει σπλαχνική. Όταν οι άνθρωποι είναι ελεήμονες, δε θ' αμαρτήσουν ενάντια στον νόμο. Όταν όμως τηρούν τον νόμο αλλά τους λείπει η φιλανθρωπία, διακινδυνεύουν να χάσουν το στεφάνι της δόξας που υποσχέθηκε ο Κύριος στους φιλόανθρωπους.

Το σημερινό ευαγγέλιο μιλάει για την ύψιστη μορφή αγάπης: την αγάπη για τους εχθρούς. Ο Κύριος Ιησούς έδωσε την εντολή – όχι συμβουλή αλλά εντολή – ν' αγαπάμε τους εχθρούς μας. Η εντολή Του αυτή δεν είναι περιστασιακή και σποραδική, όπως είχε γίνει πριν από την έλευσή Του σε κάποιες σπάνιες περιπτώσεις. Η εντολή της αγάπης για τους εχθρούς μας τοποθετείται στην ύψιστη θέση στο ευαγγέλιο.

Είπε ο Κύριος: «Και καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, και υμείς ποιεíte αυτοίς ομοίως» (Λουκ. στ' 31). Αυτά είναι τα λόγια του σημερινού ευαγγελίου που μας εισάγουν στην αγάπη για τους εχθρούς μας. Αν δε θέλετε να γίνουν εχθροί σας οι άνθρωποι, πρώτ' απ' όλα φροντίστε να μη γίνετε εσείς εχθροί τους. Αν είναι αλήθεια πως κάθε άνθρωπος σ' αυτόν τον κόσμο

έχει εχθρούς, αυτό σημαίνει πως είσαι εχθρός κάποιου. Πώς τότε απαιτείς από έναν άνθρωπο να γίνει φίλος σου, αφού είσαι εχθρός του; Πρώτα λοιπόν ξερίζωσε την έχθρα από την καρδιά σου κι υστέρα να μετρήσεις τους εχθρούς σου στον κόσμο. Στο μέτρο που θα ξερίζώσεις από την καρδιά σου την πονηρή αυτή ρίζα κι αποκόψεις όλα τα κλαδάκια που πετούν απ' αυτήν, θα βρεις και λιγότερους εχθρούς να μετρήσεις. Αν μετά θελήσεις να γίνουν φίλοι σου οι άνθρωποι, πρέπει εσύ πρώτα να πάψεις να είσαι εχθρός τους και να γίνεις φίλος τους. Όσο γίνεσαι φίλος με τους άλλους, τόσο ο αριθμός των εχθρών σου θα μειώνεται και στο τέλος θα μηδενιστεί.

Αυτό όμως δεν είναι το κύριο θέμα. Το κύριο θέμα είναι πως σ' αυτήν την περίπτωση θα έχεις φίλο σου τον Θεό. Είναι πολύ πιο σπουδαίο για τη σωτηρία σου να μην είσαι εχθρός κανενός, να μην έχεις καθόλου εχθρούς. Αν είσαι εχθρός άλλων, τόσο εσύ όσο κι οι άλλοι είστε εμπόδια στη σωτηρία σου. Όταν είσαι φίλος με τους άλλους, τότε οι εχθροί σου, έστω και ασυνείδητα, βοηθούν στη σωτηρία σου. Ας σκεφτόταν αλήθεια κάθε άνθρωπος τον αριθμό των ανθρώπων τους οποίους εχθρεύεται ο ίδιος, κι όχι εκείνους που είναι εχθροί του. Τότε το σκοτεινό πρόσωπο αυτού του κόσμου θα άστραφτε μέσα σε μια μέρα σαν τον ήλιο.

Η εντολή του Χριστού πως πρέπει να κάνουμε στους άλλους αυτό που ζητάμε κι εμείς απ' αυτούς είναι τόσο φυσική και τόσο σαφής και καλή, που είναι να θαυμάζει και ν' απορεί κανείς πώς δεν έχει γίνει από παλιά μια καθημερινή συνήθεια στους ανθρώπους. Κανένας άνθρωπος δε θέλει να τον βλάψουν οι άλλοι. Επομένως, ας μη βλάψει κι αυτός τους άλλους. Κάθε άνθρωπος θέλει να του φέρονται καλά. Επομένως, ας φέρεται κι αυτός καλά στους άλλους. Κάθε άνθρωπος θέλει να του συγχωρούν τις αμαρτίες του. Ας συγχωρεί κι αυτός τις αμαρτίες των άλλων. Κάθε άνθρωπος θέλει να συμπάσχουν οι άλλοι στις λύπες του και να χαίρονται στη χαρά του. Ας συμπάσχει κι αυτός με τις λύπες των άλλων κι ας χαίρεται με τις χαρές τους. Κάθε άνθρωπος θέλει ν' ακούει καλά λόγια από τους άλλους. Θέλει να τον τιμούν, να τον ταΐζουν όταν πεινάει, να τον επισκέπτονται όταν είναι άρρωστος και να τον προστατεύουν όταν τον κυνηγούν. Ας κάνει κι αυτός τα ίδια στους άλλους.

Αυτό ισχύει τόσο για τους ανθρώπους ατομικά, όσο και για ομάδες ανθρώπων, γειτονικές φυλές, έθνη και κράτη. Αν την εντολή αυτή την υιοθετούσαν σαν κανόνα όλες οι τάξεις, τα έθνη και τα κράτη, θα έπαυε αμέσως κάθε κακία και σύγκρουση ανάμεσά τους, θα εξαλειφόταν κάθε έχθρα και πόλεμος. Αυτό είναι το φάρμακο, δεν υπάρχει κανένα άλλο.

Και συνεχίζει ο Κύριος: «Και ει αγαπάτε τους αγαπώντας υμάς, ποία υμίν χάρις εστί; Και γαρ οι αμαρτωλοί τους αγαπώντας αυτούς αγαπώσι. Και εάν αγαθοποιήτε τους αγαθοποιούντας υμάς, ποία υμίν χάρις εστί; Και γαρ οι αμαρτωλοί το αυτό ποιούσι. Και εάν δανείζητε παρ' ων ελπίζετε απολαβείν, ποία υμίν χάρις εστί; Και γαρ αμαρτωλοί αμαρτωλοίς δανείζουσιν ίνα απολάβωσι τα ίσα» (Λουκ. στ' 32-34). Αυτό πάει να πει: Αν περιμένετε από τους άλλους να σας κάνουν καλό και την καλοσύνη αυτή να την ανταμείψετε και σεις με καλό, δεν κάνετε κάτι επαινετό. Περιμένει ο Θεός ανταμοιβή για τη θερμότητα του ηλίου, για να δώσει εντολή στον ήλιο να λάμψει; Ή μήπως ενεργεί από ευσπλαχνία κι αγάπη; Το ξαναλέμε πως η ευσπλαχνία είναι ενεργητική αρετή, όχι παθητική. Αυτό το έκανε σαφές ο Θεός από τότε που δημιούργησε τον κόσμο. Μέρα με τη μέρα από την αρχή του κόσμου ο Κύριος μοίραζε απλόχερα τα πλούσια δώρα Του σ' όλα τα πλάσματά Του. Αν περίμενε από τα πλάσματά Του να του ανταποδώσουν κάτι, ούτε ο κόσμος ούτε ένα μοναδικό πλάσμα δε θα υπήρχε σ' αυτόν. Αν αγαπάμε μόνο αυτούς που μας αγαπάνε, είμαστε έμποροι και κάνουμε ανταλλαγές. Αν κάνουμε το καλό μόνο στους ευεργέτες μας, είμαστε οφειλέτες και επιστρέφουμε το χρέος μας. Η ευσπλαχνία δεν είναι κάποια αρετή που απλά αποπληρώνει τις οφειλές της, αλλά που πάντα δανείζει. Η αγάπη είναι αρετή που δανείζει συνέχεια χωρίς να ελπίζει σε επιστροφή της οφειλής. Αν δανείζουμε εκείνους που ελπίζουμε πως θα μας τα επιστρέψουν, ποία ημίν χάρις εστί; Τι καλό κάνουμε; Μεταφέρουμε τα χρήματά μας από μια κάσα σε μιαν άλλη, αφού αυτό που δανείζουμε το θεωρούμε δικό μας, όπως όταν ήταν στα δικά μας χέρια.

Θα ήταν παραφροσύνη να σκεφτούμε πως με τα παραπάνω λόγια ο Θεός μας διδάσκει να μην αγαπάμε εκείνους που μας αγαπάνε, να μην κάνουμε το καλό σ' αυτούς που μας ευεργετούν.

Θεός φυλάξοι! Αυτό που θέλει να πει, είναι πως αυτή είναι μια κατώτερη αρετή, που μπορούν να την ασκήσουν ακόμα κι οι αμαρτωλοί. Είναι το ελάχιστο μέτρο του καλού, που φτωχαίνει τον κόσμο αυτόν και περιορίζει τους ανθρώπους, τους κάνει στενόμενους. Ο Θεός θέλει ν' αναβιβάσει τον άνθρωπο στα ανώτερα ύψη των αρετών, απ' όπου θεωρεί κανείς όλα τ' αγαθά του Θεού, εκεί που η τρομοκρατημένη και περιορισμένη καρδιά του δούλου γίνεται απεριόριστη κι ελεύθερη καρδιά του υιού και κληρονόμου. Η αγάπη προς αυτούς που μας αγαπάνε είναι μόνο το πρώτο μάθημα στο απέραντο βασίλειο της αγάπης. Η ανταπόδοση του καλού σ' αυτούς που μας αγαπάνε, είναι μόνο το στοιχειώδες σχολείο, μπροστά στη μακρά σειρά σπουδών στα καλά έργα. Ο δανεισμός σ' εκείνους που θα ξεπληρώσουν το χρέος τους δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό. Είναι μόνο το πρώτο δειλό βήμα προς το μέγιστο καλό, που δίνει χωρίς να περιμένει επιστροφή.

Ποιοι είναι εκείνοι που εδώ αποκαλεί αμαρτωλούς ο Θεός; Πρώτα είναι οι ειδωλολάτρες, στους οποίους δεν έχει αποκαλυφθεί η πληρότητα του μυστηρίου της αλήθειας και της αγάπης του Θεού. Είναι αμαρτωλοί, επειδή αποστράφηκαν την πρωταρχική αλήθεια και την αγάπη Του. Επειδή στη θέση του Θεού έχουν προσλάβει ως νομοθέτη αυτόν τον κόσμο, που τους διδάσκει πως πρέπει ν' ανταποδίδουν αγάπη μόνο σ' αυτούς που τους αγαπάνε, να ευεργετούν μόνο εκείνους από τους οποίους δέχονται το καλό. Το μέγα μυστήριο της αλήθειας και της αγάπης του Θεού αποκαλύπτεται μέσω του Κυρίου Ιησού Χριστού, τώρα μάλιστα με πολύ μεγαλύτερη ενάργεια και λαμπρότητα απ' ό,τι στην αρχή της δημιουργίας.

Όπως ο Θεός προετοίμασε τους Ιουδαίους χιλιάδες χρόνια για να κατανοήσουν και να δεχτούν την πλήρη αποκάλυψη του μυστηρίου, με τον Νόμο και τους προφήτες Του, έτσι κι ο Κύριος χρησιμοποιεί εδώ τη λέξη «αμαρτωλοί» για άλλους λαούς, που έχουν βυθιστεί στην ειδωλολατρία. Με την λέξη «αμαρτωλοί» όμως και μάλιστα μεγαλύτεροι αμαρτωλοί από τους ειδωλολάτρες, εννοεί κι όλους εκείνους στους οποίους αποκαλύφθηκε το μέγα μυστήριο της αλήθειας και της αγάπης, αλλά δεν έμειναν πιστοί σ' αυτό, παρά ξαναγύρισαν στο κατώτερο επίπεδο του αγαθού,

«ὥσπερ κύων επιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα» (Β' Πέτρ. β' 22). Κι υπάρχουν πολλοὶ τέτοιοι ἀνάμεσά μας, χριστιανοὶ κατ' ὄνομα, που με τὰ ἔργα τους φανερώνονται οἱ πιο πρωτόγονοι εἰδωλολάτρες.

Τι ὄφελος ἔχουμε ἀν ἀγαπάμε αὐτοὺς που μας ἀγαποῦν καὶ κάνουμε τὸ καλὸ σ' ἐκείνους που μας ευεργετοῦν; Δὲν επιστρέφουμε στη θέση τοῦ αὐτοῦ που λάβαμε; Τὴν ἀνταπόδοσή μας τὴν λάβαμε. Ἐπαινος ἀξίζει στα ἔργα που, σὲ μικρὴ κλίμακα, μοιάζουν στα ἔργα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

«Πλὴν ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανεῖζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἐσέσθε υἱοὶ υψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστὸς ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς, γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστὶ» (Λουκ. στ' 35-36). Αὐτὰ εἶναι τὰ ὕψη στα ὁποῖα θέλει ὁ Θεὸς νὰ ἐξυψώσει τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὴ ἦταν μιὰ διδασχὴ ἀνήκουστη πρὶν ἀπὸ τὴν ἔλευσή Του. Αὐτὸ εἶναι τὸ ὕψος τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου, που οὔτε κι ὁ μεγαλύτερος σοφὸς στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου δὲν εἶχε ονειρευτεῖ ὡς τότε. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, που ἀλλοιώνει τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴ μετατρέπει σὲ ποταμὸ δακρύων.

Αγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. Δὲ λέει «μὴν ἀνταποδίδετε κακὸ στο κακόν». Αὐτὸ δὲν εἶναι σπουδαῖο πρᾶγμα. Αὐτὸ εἶναι ἀπλὰ ἀνοχή. Οὔτε καὶ λέει «ἀγαπάτε ἐκείνους που σὰς ἀγαποῦν».

Αὐτὴ εἶναι μόνο παθητικὴ ἀγάπη. Ὁ Χριστὸς λέει ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. Ὅχι ἀπλὰ νὰ τοὺς ἀνέχεστε, ὄχι νὰ εἴστε παθητικοί, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἀγαπάτε. Τὸ ξαναλέμε καὶ πάλι, πὼς ἡ ἀγάπη εἶναι ἐνεργητικὴ ἀρετὴ.

Ἡ ἀγάπη γιὰ τοὺς ἐχθροὺς δὲν εἶναι ἀφύσικη; Ἡ ἀντίρρηση αὐτὴ προβάλλεται πολὺ ἔντονα ἀπὸ τοὺς μὴ χριστιανοὺς. Δὲ βλέπουμε πὼς πουθενά στὴ φύση δὲν ὑπάρχει παράδειγμα ἀγάπης γιὰ τοὺς ἐχθροὺς, παρὰ μόνο ἀγάπης γιὰ τοὺς φίλους; Αὐτὴ εἶναι λοιπὸν αἰτία ἀμφισβήτησης. Τι ἔχουμε ν' ἀπαντήσουμε σ' αὐτό;

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ἡ πίστη μας ἀναγνωρίζει δύο φύσεις: μίᾱ ἀφθαρτὴ, φωτεινὴ καὶ ἀτρεπτὴ στο κακόν, σὰν κι αὐτὴν που εἶχε ὁ Ἀδὰμ στὸν παράδεισο κι ἄλλῃ μιᾱ διεστραμμένη, σκοτεινὴ κι ἐπιρρεπὴ στο κακόν καὶ τὴν ἀμαρτία, σὰν κι αὐτὴν που ἀντιμετωπίζουμε διαρκῶς σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

Στον κύκλο της πρώτης φύσης, η αγάπη για τους εχθρούς είναι απόλυτα φυσική. Στη φύση αυτή η αγάπη είναι σαν τον αέρα που ανασαίνουν όλα τα πλάσματα και ζουν. Αυτή είναι η αληθινή φύση που δημιούργησε ο Θεός. Απ' αυτήν η θεϊκή αγάπη λάμπει στη φύση μας όπως οι ακτίνες του ήλιου μέσα από τα σύννεφα. Οτιδήποτε στη γη έχει αληθινή αγάπη, προέρχεται από την αγάπη αυτή.

Στον κύκλο της δεύτερης, της επίγειας φύσης, η αγάπη για τους εχθρούς είναι σπάνια και θα μπορούσε να θεωρηθεί αφύσικη. Δεν είναι πραγματικά αφύσικη. Σε σχέση με την επίγεια φύση μας είναι στην ουσία υπερφυσική ή, καλύτερα, προ-φυσική, καθώς η αγάπη φτάνει στην αμαρτωλή φύση μας από την πρωταρχική, αναμάρτητη κι αθάνατη φύση που προϋπήρχε της δικής μας.

Πηγή: Απόσπασμα από το βιβλίο «ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ Β' – ΟΜΙΛΙΕΣ Ε' Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς», Επιμέλεια – Μετάφραση: Πέτρος Μπότσης, Αθήνα 2013

Αγίου Προφυρίου

«Εκείνο που κάνει άγιο τον άνθρωπο είναι η αγάπη, η λατρεία προς τον Χριστό»

Όταν έλθει ο Χριστός στην ψυχή μας, θα μεταποιήσει τα πάντα μέσα μας

Είναι ένα μυστήριο ο άνθρωπος. Φέρουμε μέσα μας κληρονομιά αιώνων, όλο το καλό που βιώθηκε από τους προφήτες, τους αγίους, τους μάρτυρες, τους αποστόλους και κυρίως από τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό· αλλά επίσης και το κακό που υπάρχει στον κόσμο από του Αδάμ μέχρι σήμερα. Όλα είναι μέσα μας, και τα ένστικτα και τα πάντα και ζητούν ικανοποίηση.

Γι' αυτό πρέπει να πεθάνουμε κατά τον παλαιό άνθρωπο και να ενδυθούμε τον νέο. Αυτό ομολογούμε με το μυστήριο του βαπτίσματος. Με το βάπτισμα μπαίνουμε στη χαρά του Χριστού. «Όσοι εις Χριστόν εβαπτίσθητε, Χριστόν ενεδύσασθε». Δεύτερο βάπτισμα είναι η εξομολόγηση, με την οποία γίνεται ηκάθαρση από τα πάθη, η απονέκρωση. Έτσι δίνεται η θεία χάρις, μέσω των μυστηρίων.

Ο Κύριος έλεγε στους μαθητές Του: «Όταν θα έλθει το Πνεύμα το Άγιον, θα σας τα διδάξει όλα». Το Πνεύμα το Άγιον μάς τα διδάσκει όλα. Μας αγιάζει. Μας θεώνει. Όταν έχουμε το Πνεύμα του Θεού, γινόμαστε ανίκανοι προς κάθε αμαρτία. Όταν έχουμε το Άγιον Πνεύμα, δεν μπορούμε να κάνουμε κακό. Δεν μπορούμε να θυμώσουμε, να μισήσουμε, να κακολογήσουμε.

Να γίνουμε γεμάτοι, έμπλεοι Αγίου Πνεύματος. Εδώ έγκειται η ουσία της πνευματικής ζωής. Αυτό είναι τέχνη. Τέχνη τεχνών. Ας ανοίξουμε τα χέρια κι ας ριχτούμε στην αγκαλιά του Χριστού. Όταν έλθει ο Χριστός, κερδίσαμε το παν. Ο Χριστός θα μεταποιήσει τα πάντα μέσα μας. Θα φέρει την ειρήνη, τη χαρά, την ταπείνωση, την αγάπη, την προσευχή, την ανάταση.

Η χάρις του Χριστού θα μας ανακαινίσει. Αν στραφούμε σ' Αυτόν με πόθο, με λαχτάρα, με αφοσίωση, με έρωτα, ο Χριστός θα μας τα δώσει όλα. Χωρίς τον Χριστό, είναι αδύνατο να διορθώσουμε τον εαυτό μας, είναι αδύνατο να αποδεσμευτούμε από τα πάθη. Μόνοι μας δεν μπορούμε να γίνουμε καλοί. «Χωρίς εμού ου δύνασθε ποιείν ουδέν». Όσο κι αν προσπαθήσουμε, τίποτε δεν θα επιτύχουμε. Ένα πρέπει να κάνουμε, να στραφούμε σ' Εκείνον και να Τον αγαπήσουμε «εξ όλης της ψυχής». Η αγάπη στον Χριστό μόνο αυτή είναι η καλύτερη θεραπεία των παθών».

Ο Θεός έχει βάλει μία δύναμη μέσα στην ψυχή του ανθρώπου. Απ' αυτόν εξαρτάται πώς τη διοχετεύει, για το καλό ή για το κακό. Αν το καλό το παρομοιάσουμε με ανθόκηπο γεμάτο λουλούδια, δέντρα και φυτά, ενώ το κακό με αγκάθια και τη δύναμη με νερό, τότε μπορεί να συμβεί το εξής: όταν το νερό το διοχετεύσουμε προς τον ανθόκηπο, τότε όλα τα φυτά αναπτύσσονται, πρασινίζουν, ανθίζουν, ζωογονούνται την ίδια στιγμή τ' αγκάθια, επειδή δεν ποτίζονται, μαραίνονται, χάνονται. Και το αντίθετο.

Δεν χρειάζεται, λοιπόν, να ασχολείστε με τ' αγκάθια. Μην καταπιάνεστε με την εκδίωξη του κακού. Έτσι μας θέλει ο Χριστός, να μην ασχολούμαστε με τα πάθη και με τον αντίθετο. Κατευθύνετε το νερό, δηλαδή όλη τη δύναμη της ψυχής σας, προς τα λουλούδια και θα χαίρεστε την ομορφιά, την ευωδία, τη δροσιά τους.

Δεν γίνεστε άγιοι, κυνηγώντας το κακό. Αφήστε το κακό. Να κοιτάζετε προς τον Χριστό κι Αυτός θα σας σώσει. Αντί να στέκεστε έξω απ' την πόρτα και να διώχνετε τον εχθρό, περιφρονήστε τον. Δηλαδή έρχεται να σας προσβάλει το κακό, εσείς δώστε την εσωτερική σας δύναμη στο καλό, στον Χριστό. Παρακαλέστε: «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με». Ξέρει Εκείνος πώς να σας ελεήσει, με τι τρόπο. Κι όταν γεμίζετε απ' το καλό, δεν στρέφεσθε πια προς το κακό. Γίνεστε, με την χάρι του Θεού, καλοί. Πού να βρει τόπο το κακό; Εξαφανίζεται!

Όλα συν Χριστώ είναι δυνατά. Πού είναι ο κόπος και η προσπάθεια, για να γίνεις καλός; Τα πράγματα είναι απλά. Θα καλείτε τον Θεό κι Εκείνος θα μεταβάλλει τα πράγματα προς

το καλό. Αν δώσετε σ' Εκείνον την καρδιά σας, δεν θα μείνουν περιθώρια για τ' άλλα. Όταν ενδυθείτε τον Χριστό, δεν θα κάνετε καμία προσπάθεια για την αρετή. Εκείνος θα σας τη δώσει.

Σας πιάνει φοβία κι απογοήτευση; Στραφείτε στον Χριστό. Αγαπήστε Τον απλά, ταπεινά, χωρίς απαίτηση και θα σας απαλλάξει ο ίδιος. Να στραφείτε προς τον Χριστό και να πείτε με ταπείνωση και ελπίδα σαν τον Απόστολο Παύλο: «Τις με ρύσεται εκ του σώματος του θανάτου τούτου;» Θα κινηθείτε, λοιπόν, προς τον Χριστό κι Εκείνος αμέσως θα έλθει. Αμέσως θα ενεργήσει η χάρις Του.

Πηγή : Απόσπασμα από το βιβλίο Βίος και Λόγοι Γέροντος Πορφυρίου, Έκδοση Ιεράς Μονής Χρυσοπηγής

Οσίου Ανθίμου της Χίου

Τόσο πολύ τον αγαπά ο Θεός τον άνθρωπο, ώστε δεν περιγράφεται η αγάπη Του. Δεν ξεχώρισε ποτέ τον δίκαιο από τον αμαρτωλό, δεν έκαμε σύγκριση ποτέ πονηρού και αγαθού. Η μέλισσα, εάν βρεθεί ένας βώλος ζάχαρη ή τίποτα άλλο γλυκό πάνω σε ένα σωρό κοπριά, δεν νοιάζεται πως είναι πάνω σε ακάθαρτα, παρά θα πάει πάνω από την κοπριά να παραλάβει τη ζάχαρη ή οτιδήποτε άλλο είδος, από τα οποία θα κατασκευάσει κατόπιν εκείνη το μέλι. Έτσι και η αγαθότητα του Θεού δεν βλέπει πού βρίσκεται ο άνθρωπος, στην αμαρτία ή στην αρετή, στην καλοσύνη ή στην κακία. Βλέπει μόνο τη στιγμή εκείνη που πλησιάζει κοντά Του. Δε σε αποστρέφεται για την πρώτη σου ζωή, αλλά σε δέχεται για τη στιγμή εκείνη της επιστροφής σου. Διότι ίσως να έκλαψες τη στιγμή εκείνη, ίσως να θρήνησες, ίσως να έβαλες έναν λογισμό μετανοίας και να ζήτησες συγχώρηση από τον Θεό.

Από τους λόγους των Πατέρων

Το καθ' ομοίωσιν ως επίκεντρο της ζωής μας

Άγιος Σωφρόνιος Σαχάρωφ

Στην κοινή ζωή, η υπακοή μάς επιτρέπει σιγά-σιγά να κατανοήσουμε την ψυχολογία των άλλων προσώπων. Μαθαίνοντας να ζούμε με ένα πρόσωπο, μαθαίνουμε να ζούμε με εκατομμύρια προσώπων που του μοιάζουν. Έτσι, προοδευτικά, εισχωρούμε σε βαθύ πόνο για όλη την ανθρωπότητα. Ο προορισμός μας είναι να μοιάσουμε με τον Χριστό. Εάν όμως «εγώ» δεν μπορώ να φέρω μέσα μου μια μικρή αδελφότητα, πώς θα μπορούσα να αγκαλιάσω, όπως ο Χριστός, το σύνολο της ανθρωπότητας μέσα στον χρόνο και τον χώρο ;

Να ζούμε χριστιανικά σημαίνει να γίνουμε όμοιοι με τον Χριστό, να έχουμε τις ίδιες κινήσεις της καρδιάς, το ίδιο φρόνημα με τον Υιό του Πατρός, όπως μας λέγει ο Απόστολος Παύλος. Αν έχουμε επίγνωση του σκοπού αυτού, αν βρισκόμαστε με όλο μας το είναι στην εσωτερική αυτή κίνηση, ο νους δεν θα χαθεί στα μικροπράγματα. Οι επιθυμίες, οι ζήλιες, οι προστριβές και τα μικρά προβλήματα της καθημερινής ζωής θα περάσουν εντελώς απαρατήρητα.

Δεν υπάρχει άλλη οδός, εκτός από την αδιάλειπτη προσευχή κατά την εργασία. Μεταβάλλετε σε προσευχή ό,τι οφείλετε να κάνετε. Ζητήστε από τον Κύριο ν' ανοίξει για σας την πόρτα της μετανοίας. Αν χτίζετε, αναλογισθείτε ότι κοπιάζετε ματαιώς και ότι τίποτε δεν μπορεί να σταθεί όρθιο, αν ο Ίδιος ο Θεός δεν συμμετέχει στην οικοδομή. Δεν συνηθίζω να αναζητώ πνευματικές συμβουλές από αρχηγούς κρατών και στρατηγούς, αλλά η περίπτωση του Κρόμγουελ είναι ενδιαφέρουσα. Προετοιμαζόμενος για κάποια μάχη, προσευχόταν : «Κύριε, θα είμαι πολύ απασχολημένος σήμερα· ενδέχεται να Σε ξεχάσω, αλλά Εσύ μη με ξεχάσεις».

Μηχανευθείτε τρόπους να είστε με τον Θεό!

Στο Άγιον Όρος, όταν ήμουν ακόμη δόκιμος, ένας γέρος μοναχός μου είπε κάποια μέρα το εξής αξιόλογο σχετικά με τις πιο ταπεινές εργασίες: «Καμιά εργασία δεν υποβιβάζει την αξία του ανθρώπινου προσώπου. Μόνο η αμαρτία υποβαθμίζει τη Θεία ζωή μέσα μας». Οι εργασίες που δεν μπορούν να καταστούν πάθος ταιριάζουν καλύτερα στην πνευματική ζωή. Αν είμαι μάγειρας, ετοιμάζω το φαγητό προσευχόμενος γι' αυτούς που αγαπά ο Κύριός μας. Δεν υπάρχει εδώ πάθος. Ταυτοχρόνως, η εργασία αυτή έχει μεγάλη αξία, γιατί μου επιτρέπει να υπηρετώ τους ανθρώπους που αγαπά ο Χριστός. Μπορούμε να ζούμε με ειρήνη, αν κρατάμε τέτοια στάση.

Ποιος θα είναι ο πρώτος; Ο Κύριος λέει: «Ζητείτε πρώτον την Βασιλείαν του Θεού και ταύτα πάντα προστεθήσεται υμίν» (Ματθ. 6, 33). Αυτή είναι η αρχή μας, έστω και αν ακόμη η υλική ζωή μάς επιβάλλεται από το πρωί ως το βράδυ. Οι στόχοι της ζωής του κόσμου είναι άλλοι, και κανείς δεν έχει πια χρόνο να προσεύχεται.

Όταν ο νους και η καρδιά μας στρέφονται προς τον Θεό, όλα γίνονται εύκολα. Χωρίς τη δυναμική αυτή κίνηση προς τον Θεό, η ζωή χάνει το νόημά της.

Στη Μονή του Αγίου Παντελεήμονος, μου έτυχε κάποτε να έχω ταυτοχρόνως ως δεκατέσσερα διακονήματα. Το ανέφερα στον πνευματικό μου: «Δεν κατορθώνω να εκπληρώσω τα καθήκοντά μου: Έχω δεκατέσσερα διακονήματα!». Μου απάντησε: «Κάνεις λάθος, δεν έχεις παρά ένα μόνο». -«Αλλά, πατέρα μου», απάντησα, «έχω δεκατέσσερα!». -«Όχι», μου είπε πάλι, «δεν κάνεις παρά ένα μόνο πράγμα κάθε φορά. Κάνε το λοιπόν καλά και προχώρησε στο επόμενο...».

Πηγή: www.imaik.gr

Δεν μπορούσε πλέον...

Στο ταξίδι μας στη Ρουμανία, η καταπληκτική μας ξεναγός, καθώς μας ξεναγούσε στο μοναστήρι Αγάπια, μάς μίλησε για τον σπουδαίο Ρουμάνο ζωγράφο Νικολάε Γκριγκορέσκου, ο οποίος πριν φύγει για σπουδές στη Γαλλία, είχε αγιογραφήσει με καταπληκτικό και μοναδικό τρόπο, ανάμεσα σε άλλες, τις εκκλησίες των μοναστηριών Αγάπια και Ζαμφίρα. Μας έδειξε κυρίως τα μάτια των αγίων, τα οποία αποδίδονταν με ξεχωριστή εσωτερικότητα και φυσικότητα. Μετά τις σπουδές του στη Γαλλία, ο Νικολάε Γκριγκορέσκου «δεν μπορούσε πλέον να αγιογραφεί». Έτσι μας είπε η ξεναγός μας. Ασχολήθηκε με απόδοση τοπίων και προσώπων αλλά όχι με αγιογραφίες. Λυπήθηκα, ακούγοντας αυτή την ιστορία. Ένας ξεκάθαρα χαρισματικός αγιογράφος έχασε το χάρισμά του...

Μήπως, όμως, δεν κατάλαβα καλά; Γυρίζοντας στην Κύπρο, έψαξα στη βιογραφία του συγκεκριμένου καλλιτέχνη, για να βρω πληροφορίες γι' αυτό το θέμα. Όντως διάβασα ότι «μετά την επιστροφή του, δεν αγιογράφησε ξανά εκκλησία» και «ο βασικός λόγος φαίνεται να ήταν η καλλιτεχνική μεταστροφή του». Άρα ήταν επιλογή του; Επηρεάστηκε από άλλα καλλιτεχνικά ρεύματα; Συνέχισα να διαβάζω, ώσπου ο ίδιος ο καλλιτέχνης μου έδωσε την απάντηση, με μια πολύ ενδιαφέρουσα φράση του: «ακόμα και μια πιστή εικόνα, αν είναι ψυχρή και δεν έχει μέσα της κάτι από την εσωτερική δόνηση της ψυχής του καλλιτέχνη, δεν είναι παρά μια χρωματιστή φωτογραφία.» Άρα όταν κάποτε αγιογραφούσε, απέδιδε κάτι από την ψυχή του, το οποίο δυστυχώς δεν υπήρχε πλέον... Ή δεν υπήρχε σε εκείνο τον βαθμό, για να αποτυπώνεται στα έργα του.

Πατί με συγκίνησε τόσο πολύ αυτή η ιστορία; Μου θύμισε πόσο ανόητοι είμαστε, κάθε φορά που περηφανευόμαστε στον εαυτό μας ή και στους άλλους για τα όποια χαρίσματά μας. Είναι μόνο αυτό: χαρίσματα. Δηλαδή δώρα που μας χάρισε ο Θεός, τα οποία, όποτε επιτρέψει, μπορεί να χαθούν και να μην τα έχουμε πλέον.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Ημερομηνία & Ημέρα	Ακολουθία	Μικρός Ναός	Μεγάλος Ναός
1 ΠΕΜΠΤΗ	Εσπερινός (Κυπριανού Ιερομάρτυρος, Ιουστίνης παρθενομάρτυρος)	—	5:00 μ.μ.
2 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Διονυσίου ιερομάρτυρος του Αρεοπαγίτου)	— —	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
3 ΣΑΒΒΑΤΟΝ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Πάντων των εν τη Νήσω Κύπρω διαλαμπάντων Αγίων, Ιεροθέου επισκόπου Αθηνών, Θεοδώρου οσίου του Ταμασέως, Ιωάννου οσίου του Λαμπαδιστού)	— 5:30 μ.μ.	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
4 ΚΥΡΙΑΚΗ	Όρθρος – Θεία Λειτουργία	6:30 π.μ.	7:00 π.μ.
5 ΔΕΥΤΕΡΑ	Όρθρος - Παράκληση στη Θεοτόκο Εσπερινός (Θωμά αποστόλου, Κενδέου οσίου του θαυματουργού)	7:00 π.μ. —	— 5:30 μ.μ.
6 ΤΡΙΤΗ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία	—	6:30 π.μ.
7 ΤΕΤΑΡΤΗ	Παράκληση στην Υπεραγία Θεοτόκο	—	5:30 μ.μ.
8 ΠΕΜΠΤΗ	Εσπερινός (Ιακώβου αποστόλου, υιού του Αλφαίου, οσίων Ανδρονίκου και Αθανασίας)	—	5:30 μ.μ.
9 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία ΑΓΡΥΠΝΙΑ (Σεργίου και Βάκχου Μεγαλομαρτύρων)	— —	6:30 π.μ. 8:30 μ.μ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

Ημερομηνία & Ημέρα	Ακολουθία	Μικρός Ναός	Μεγάλος Ναός
10 ΣΑΒΒΑΤΟΝ	Εσπερινός (Των Αγίων Πατέρων της εν Νικαία Ζ' Οικουμενικής Συνόδου, Φιλίππου αποστόλου εκ των Ο', Θεοφάνους ομολογητού, Ζηναΐδος και Φιλονίλλης οσίων, Ιωνά οσίου του εν Περγάμω της Κύπρου)	5:30 μ.μ.	5:30 μ.μ.
11 ΚΥΡΙΑΚΗ	Όρθρος – Θεία Λειτουργία	6:30 π.μ.	7:00 π.μ.
12 ΔΕΥΤΕΡΑ	Όρθρος - Παράκληση στη Θεοτόκο	7:00 π.μ.	—
13 ΤΡΙΤΗ	Εσπερινός (Θεράποντος ιερομάρτυρος επισκόπου Κύπρου)	—	5:30 μ.μ.
14 ΤΕΤΑΡΤΗ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Παράκληση στην Υπεραγία Θεοτόκο	— —	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
16 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Εσπερινός (Ωσή προφήτου, Ανδρέου οσιομάρτυρος του εν τη Κρίσει, η ανακομιδή των λειψάνων Λαζάρου του δικαίου, επισκόπου Κιτίου)	—	5:30 μ.μ.
17 ΣΑΒΒΑΤΟΝ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Λουκά αποστόλου και ευαγγελιστού)	— 5:30 μ.μ.	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
18 ΚΥΡΙΑΚΗ	Όρθρος – Θεία Λειτουργία	6:30 π.μ.	7:00 π.μ.
19 ΔΕΥΤΕΡΑ	Όρθρος - Παράκληση στη Θεοτόκο Εσπερινός (Αρτεμίου μεγαλομάρτυρος, οσίου Γερασίου Κεφαλληνίας)	7:00 π.μ. —	— 5:30 μ.μ.

Ημερομηνία & Ημέρα	Ακολουθία	Μικρός Ναός	Μεγάλος Ναός
20 ΤΡΙΤΗ	Όρθρος – Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Ιλαρίωνος του μεγάλου, Χριστοδούλου του εν Πάτμω, Σωκράτους ιερομάρτυρος)	—— ——	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
21 ΤΕΤΑΡΤΗ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Παράκληση στην Υπεραγία Θεοτόκο	—— ——	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
22 ΠΕΜΠΤΗ	Εσπερινός (Ιακώβου Αποστόλου του Αδελφοθέου)	——	5:30 μ.μ.
23 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Όρθρος – Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Αρέθα μεγαλομάρτυρος, Σεβαστιανής μάρτυρος)	—— ——	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
24 ΣΑΒΒΑΤΟΝ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Μαρκιανού και Μαρτυρίου μαρτύρων και νοταρίων)	—— 5:30 μ.μ.	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.
25 ΚΥΡΙΑΚΗ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Δημητρίου μεγαλομάρτυρος)	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.	7:00 π.μ. ——
26 ΔΕΥΤΕΡΑ	Όρθρος – Θεία Λειτουργία	6:30 π.μ.	——
30 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Εσπερινός (Στάχυος, Απελλού, Αμπλίας, Ουρβανού, Αριστοβούλου και Ναρκίσσου αποστόλων, εκ των Ο')	——	5:30 μ.μ.
31 ΣΑΒΒΑΤΟΝ	Όρθρος - Θεία Λειτουργία Εσπερινός (Κοσμά και Δαμιανού των Αναργύρων, Δαυίδ του εν Ευβοία)	—— 5:30 μ.μ.	6:30 π.μ. 5:30 μ.μ.

Θαυμασιός ο Θεός εν τοις Αγίοις Αυτού

Η κοίμηση ενός άγνωστου αγίου (Μέρος α')

Νικολάου μητροπολίτου Μεσογαίας και Λαυρεωτικής

Άνθρωπος πολύ πονεμένος, αλλά και ασυνήθιστα γλυκός και ευτυχισμένος. «Η πάντα νουν υπερέχουσα ειρήνη» ιδίωμά του. Ορατό διά γυμνού οφθαλμού. Μικρό παιδί, στις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού, όταν μπροστά στα μάτια του πήραν τη μητέρα και την αδελφή του οι αντάρτες και σε λίγο άκουσε τους πυροβολισμούς. Δεν τις ξαναείδε, αλλά και δεν λησμόνησε ποτέ ούτε την εικόνα του χωρισμού ούτε τις εκφράσεις του προσώπου τους ούτε τα ως τότε γεγονότα της κοινής ζωής τους. Αιτία το μίσος του πατέρα τους, που και αυτός εξαφανίστηκε. Αυτός τις κατήγγειλε. Η παιδική ψυχή του μια πληγή χαίνουσα.

Τον μάζεψαν σε μια παιδόπολη. Εκεί έμαθε την τέχνη του λούστρου. Εντελώς συμπτωματικά συναντά έναν έφεδρο αξιωματικό του Ελληνικού Στρατού που πήγε να του βάψει τα παπούτσια σε έναν δρόμο της Θεσσαλονίκης. Πιάνουν την κουβέντα και γίνονται φίλοι. Αυτός του μιλάει για αγάπη, την οποία και του δείχνει έμπρακτα. Του δίνει ελπίδα και παρηγοριά. Τον οδηγεί στην Εκκλησία και του ανοίγει όλους τους πνευματικούς ορίζοντες. Γίνεται μοναχός σε ένα γνωστό ευλογημένο μοναστήρι με εκλεκτούς αδελφούς. Διάκονος και υπηρέτης όλων. Ο τελευταίος των τελευταίων κατ' επιλογήν. Χαιρόταν να απολαμβάνει σαν δική του τη δόξα των άλλων. Αυθεντικά απολάμβανε τα χαρίσματα και τις επιτυχίες τους. Βρήκε τον τόπο του, ανακάλυψε τον εαυτό του, συνάντησε τον Θεό. Το νέο του όνομα Κύριλλος.

-Είμαι ο ευτυχέστερος άνθρωπος του κόσμου, συνήθιζε να λέγει, χρεωμένος στον Θεό μέχρι το κεφάλι.

Το στόμα του έβγαζε συνεχή δοξολογία. Είχε και μία γλυκύτατη φωνή. Και πολύ δυνατή μνήμη. Ήξερε την Αγία Γραφή σχεδόν ολόκληρη απ' έξω. Το μοναστήρι έγινε πανεπιστήμιό του.

Έψελνε με το ευγενές περιεχόμενο της καρδιάς του, όχι με τις φωνητικές χορδές και τα χείλη. Χαιρόσουν να τον βλέπεις και να τον ακούς. Είχε τιμήσει το κατ' εικόνα όσο ελάχιστοι και ακτινοβόλυνε τα χαρίσματα της καθ' ομοίωσιν Θεού καταστάσεως με

τρόπο φανερό και μυστικό. Καταλάβαινες ότι ο π. Κύριλλος ήταν πολύ περισσότερο απ' ό,τι έδειχνε. Ένα μικρό παιδί εξήντα ετών ... Ένας άγγελος με υλική περιβολή.

Το αγαπημένο του θέμα η βασιλεία του Θεού. Επιθυμία του εμφανής να τελειώνει με την εκκρεμότητα αυτής της ζωής και να ζήσει στο πλήρωμα της άλλης. Η μετοχή στην αιώνια μακαριότητα, η άληκτη θέα της δόξης του Θεού, η βίωση του κόσμου των θείων επαγγελιών, η ανέσπερη ογδόη ημέρα, η ακοή των «αρρήτων ρημάτων, ά ούκ εξόν ανθρώπω λαλήσαι» (Β' Κορ. ιβ' 4), η κοινωνία των αγγέλων, η αποκάλυψη της χάριτος των αγίων, η φανέρωση του Θεομητορικού μυστηρίου, η κατάργηση των φθαρτών και προσκαίρων, αποτελούσαν μόνιμο εντρύφημά του. Κάθε τι που έλεγε, ακόμη και η υποχρέωση να αναφερθεί στα καθημερινά, ήταν «εν χάριτι, άλατι ηρτυμένο» (Κολ. δ' 6) και απέπνεε ζωή και όχι θάνατο.

Όλοι στην αδελφότητα τον λάτρευαν με ανομολόγητο θαυμασμό. Δεν το έλεγε εύκολα, αλλά λαχταρούσε να φύγει από αυτόν τον κόσμο. Δεν ήταν μόνο «πάροικος και παρεπίδημος» εδώ (Α' Πέτρ. β' 11), αλλά και ξένος. Είχε σαφή πόθο Θεού και θανάτου. Η σχέση του με τον θάνατο ήταν σχέση φιλική. Με την ιδέα του πολύ εξοικειωμένος. Η καρδιά του δεν ακουμπούσε σε αυτόν τον κόσμο. Γι' αυτό και η εξωτερική του εμφάνιση υπερβολικά απλή, τα ράσα του παλιά, δεύτερης χρήσης.

Ερχόταν ευκαιριακά και με επισκεπτόταν στο Μετόχι της Αναλήψεως που διακονούσα. Πάντοτε με ευλογία που εγώ έπαιρνα από τον γέροντα. Έφερνε και ευλογίες· σταφίδες, αμύγδαλα, παστέλια, καμία σοκολάτα και κάποιο βιβλιάρaki. Ποτέ με άδεια χέρια. Πάντα με γεμάτη την καρδιά. Μόλις έπαιρνε την ευχή, έψαλλε κάτι επίκαιρο και άρχιζε το δοξολογικό του στόμα τις ωραίες αφηγήσεις από τη ζωή γερόντων που γνώρισε, αναλύσεις ψαλμικών χωρίων που έτυχε να μελετήσει ή ακούσει και του έκαναν εντύπωση, πατερικές σκέψεις και υπομνηματισμούς, εντυπωσιακές αναφορές στους βίους των αγίων, αγιογραφικές εμβασύνσεις. Και κατέληγε στο αγαπημένο του θέμα, την περιγραφή της βασιλείας του Θεού πώς θα είναι στον παράδεισο. Ποταμός βιωματικής θεολογίας. Όλα με πολύ πόθο και βαθιά ταπείνωση.

Πηγή: απόσπασμα από το βιβλίο «Εκεί που δε φαίνεται ο Θεός»

Λόγος πνευματικός

π. † Μητροπολίτης Σουρόζ Αντώνιος Bloom

Παραβολή του Σπορέως

Κυριακή Δ' Λουκά

Πόσο οικεία και πόσο απλή μάς φαίνεται η σημερινή Παραβολή του σπόρου και του σπορέως. Και πόσο σχετική είναι με μας. Παντού όπου πήγε ο Χριστός, οι άνθρωποι έρχονταν στην άκρη του δρόμου, επειδή είχαν ακούσει (όπως είχε ακούσει ο Τυφλός για τον οποίο μιλάει ο Απόστολος Μάρκος) ότι ήταν Δάσκαλος, ότι τα λόγια του ήταν αληθινά, ότι έφεραν τη δύναμη της ζωής.

Οι άνθρωποι ήρθαν και γέμισαν τους δρόμους και άκουσαν. Κάποιοι ήταν έτοιμοι για το μήνυμα της σωτηρίας, κάποιοι αγωνιούσαν και έκαναν στον εαυτό τους ερωτήσεις που μέχρι τότε κανείς δεν μπορούσε να απαντήσει. Αλλά ήλθαν άλλοι άνθρωποι, όπως τόσοι πολλοί έρχονται τώρα σ' έναν ιερέα, σ' έναν ευαγγελιστή, σ' έναν ηγέτη οποιασδήποτε παράταξης, ήλθαν να δουν ένα άνθρωπο που κάποιος τους μίλησε γι' αυτόν, ν' ακούσουν τι είχε να πει. Άκουσαν τον λόγο Του, αλλά δεν τον κράτησαν μέσα τους, τον βρήκαν όμορφο, αληθινό, αλλά δεν πήγαν πιο πέρα. Άκουσαν λόγια, αλλά δεν άκουσαν την κραυγή της ψυχής τους που πεινούσε για λόγο αληθείας. Έτσι, όταν Εκείνος είχε διαβεί, αυτοί επέστρεψαν στις συνηθισμένες τους ασχολίες, στην κανονική τους ζωή.

Άλλοι που στάθηκαν στην άκρη του δρόμου, δέχτηκαν το μήνυμα με συγκίνηση, κάτι αναδεύτηκε στην καρδιά, στο μυαλό τους, τους έδωσε απάντηση σε κάτι. Και το δέχτηκαν, το αγκάλιασαν και επέστρεψαν στην οικία τους. Αλλά τη στιγμή που δεν ήταν πια στον δρόμο, τους κυρίευσαν οι ανησυχίες του σπιτιού τους. Υπήρχαν τόσα πράγματα στην

ζωή τους να κάνουν, να σκεφτούν, δεν υπήρχε καιρός να συλλογιστούν ξανά και ξανά τα λόγια που είχαν ακούσει, δεν υπήρχε καιρός να καθίσουν με ηρεμία και να φανταστούν το πρόσωπο που είχαν δει, να ξαναθυμηθούν τη φωνή που είχαν ακούσει.

Υπάρχει άλλη μία παραβολή που μιλά για εκείνους που είχαν κληθεί στο Γαμήλιο Βασιλικό Δείπνο: άκουσαν το κάλεσμα, ήξεραν ότι είχαν κληθεί προσωπικά, αλλά μπόρεσαν να πάνε; Ο ένας είχε αγοράσει έναν αγρό, ήταν ριζωμένος σ' αυτόν, δεμένος με αυτόν, φυλακισμένος. Άλλοι είχαν αγοράσει πέντε ζευγάρια βόδια, έπρεπε να τα δοκιμάσουν, έπρεπε κάτι να κάνουν στη ζωή, ένα επάγγελμα, μία εργασία. Κάποιος είχε παντρευτεί. Πώς μπορούσε να ξοδέψει χρόνο για κάποιον άλλον;

Αυτοί είναι οι άνθρωποι που δέχονται τον λόγο του Θεού, αλλά υπάρχουν τόσα πολλά πράγματα που έχουν σημασία. Θα το κάνουν αύριο ή αν μπορούσαν μοναχά να αλλάζανε το μήνυμα του Κυρίου με ένα πιο εφικτό, πιο απλό, να μην είναι τόσο απόλυτο όσο αυτό;

Κάποιοι άλλοι δέχονται τον λόγο του Θεού, όπως η πλούσια γη τον σπόρο, και καρποφορούν. Εκείνοι οι άνθρωποι δεν ήταν απλά καλύτεροι άνθρωποι, πιθανόν δεν ήταν καλύτεροι. Ήταν άνθρωποι που είχαν ένα ερώτημα στον νου και την καρδιά, άνθρωποι που είχαν καημό, που η καθημερινή ζωή τους ήταν πολύ περιορισμένη, μικρή, άνθρωποι που είχαν συνείδηση ότι η ψυχή τους είναι απέραντη και δεν μπορούσε να γεμίσει από τα ασήμαντα της καθημερινότητας, ούτε καν από τα ευγενικά και καλά πράγματα της ζωής. Αποδέχτηκαν το μήνυμα βαθιά μέσα στην καρδιά τους και αυτό επειδή έδωσε απάντηση στις ανάγκες τους, η ζωή τους καρποφόρησε.

Τώρα, ας το εφαρμόσουμε στην δική μας ζωή. Πόσοι από εμάς ακούν τα λόγια του Ευαγγελίου, τα λόγια του κηρύγματος, μελετούν βιβλία ενδιαφέροντα με βάθος και τα διατηρούν στη μνήμη τους, τα χαίρονται, αλλά μέχρι

εκεί; Μπορούν να τα επαναλάβουν, να τα μεταδώσουν στους άλλους, αλλά αυτό είναι όλο. Υπάρχουν τόσοι πολλοί από εμάς που έλαβαν το μήνυμα με ενθουσιασμό, με πάθος, γνωρίζοντας ότι είναι πράγματι η απάντηση στη λαχτάρα, την πείνα, το μεγαλείο που υπάρχει μέσα μας. Όμως η ζωή είναι τόσο σύνθετη, έχουμε τόσα πράγματα να κάνουμε! Και σ' όλη τούτη την πολυπλοκότητα και το καθημερινό «γίγνεσθαι», τα λόγια που ακούσαμε παραμερίζονται για μια άλλη μέρα, για μια άλλη φορά, όταν θα είμαι αρκετά μεγάλος για να έχω οποιεσδήποτε ανησυχίες. Τότε θα μπορώ να στραφώ πίσω και να θυμηθώ εκείνη τη λαμπρή στιγμή που η ζωή ξεδίπλωσε όλο το μεγαλείο της, θα την κρατώ στην μνήμη μου!

Τι συμβαίνει με μας; Δεχόμαστε το μήνυμα και αυτό καρποφορεί μέσα μας;

Πώς μπορεί το μήνυμα να μας αγγίξει; Θυμάμαι έναν Ρώσο ιερέα να μου λέει: «Μελετώ καθημερινά το Ευαγγέλιο και πολύ σπάνια η ζωή μου ανταποκρίνεται σ' αυτό. Αλλά το μελετάω καθημερινά, γιατί δεν γνωρίζω ποτέ κατά πόσο σήμερα, αύριο ή κάποια άλλη ημέρα θα πέσει σε ένα μικρό κομμάτι γης μέσα μου, ικανό να τον δεχτεί και να φέρει καρπούς».

Δεν είναι τόσο απλό, τόσο ενθαρρυντικό; Όλοι μας βρισκόμαστε και στις τρεις περιπτώσεις που περιγράφονται στην παραβολή του Ευαγγελίου. Αλλά εάν δώσουμε μια ευκαιρία στον Κύριο που μιλάει, στον Κύριο που διαβαίνει από τη ζωή μας, που κρούει την πόρτα της καρδιάς μας, θα δεχτούμε το μήνυμα με χαρά. Με τον καιρό, θα φθάσει στο βάθος της καρδιάς μας, στον πυρήνα της ζωής μας και θα είναι η απάντηση που θα την αλλάξει.

Επομένως, ας ακούμε μέρα με τη μέρα τα λόγια του Ευαγγελίου. Και κάποτε, θα έχουμε το γόνιμο έδαφος που θα μπορεί να φέρει καρπούς.

Αυτή η παραβολή μπορεί να είναι το ξεκίνημα μιας νέας ζωής. Αμήν.

Περί της συνεχούς Μεταλήψεως των Αχράντων του Χριστού Μυστηρίων

Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου

Ένσταση Γ'

Ενίστανται και λένε ότι εάν κάποιος, από τον πολύ φόβο και συστολή, κοινωνούν όχι τόσο συχνά και πλησιάζουν τα Μυστήρια με περισσότερη ευλάβεια, τότε επάξια μεταλαμβάνουν.

Εμείς θα θέλαμε να παρακαλέσουμε όσους ισχυρίζονται αυτά, να μας φανερώσουν από πού και από ποιες μαρτυρίες έμαθαν τον σκοπό του Χριστού και των αγίων. Ή μήπως ανέβηκαν σαν τον Παύλο στους ουρανούς και τα άκουσαν; Ο Παύλος άκουσε άρρητα ρήματα ή λόγια που άνθρωπος δεν μπορεί να τα πει. Αυτοί πώς μπορούν να τα πουν; Αν όμως είναι λόγια διαφορετικά από εκείνα, πώς και δε βρίσκονται γραμμένα στα βιβλία των θείων Πατέρων μας; Αν τυχόν είναι γραμμένα και εμείς δεν τα γνωρίζουμε, τους παρακαλούμε να μας τα υποδείξουν.

Ο φόβος, όμως, τον οποίο προσποιούνται στα Μυστήρια, δεν είναι κατά Θεόν, όπως λέει ο Προφήτης. Εκεί «εφοβήθησαν φόβον, ου ουκ ην φόβος». Διότι ο φόβος πρέπει να είναι εκεί που υπάρχει παραβίαση των εντολών. Όχι εκεί που υπάρχει ευπείθεια και υπακοή. Ούτε όμως και η ευλάβεια αυτών είναι αληθινή, αλλά είναι πλαστή και υποκριτική, γιατί η αληθινή ευλάβεια τους λόγους και τις εντολές του Κυρίου δεν τις αθετεί. Αυτά τα λένε, όχι για να κάνουν προσεκτικότερους και ευλαβέστερους τους χριστιανούς στη θεία Κοινωνία, αλλά για να τους αποθαρρύνουν και να τους αποκόψουν εντελώς από Αυτήν και ακολούθως να τους προξενήσουν ψυχική απώλεια.

Γι' αυτό τον λόγο και ο θείος Κύριλλος ο Αλεξανδρείας αποκρίνεται σ' αυτούς τους τάχα ευλαβείς και λέει: «αν όμως αγαπούμε την αιώνια ζωή, αν θέλουμε και παρακαλούμε να έχουμε μαζί μας τον χορηγό της αθανασίας, τον Χριστό, ας μην παραλείπουμε να κοινωνούμε τα Μυστήρια, όπως κάνουν μερικοί αμελείς. Και ο βαθύς στην κακία του διάβολος ας μη μας κατασκευάζει ως παγίδα για τις ψυχές μας την ψυχοβλαβή ευλάβεια προς τα θεία Μυστήρια. Τι μου αποκρίνεσαι; Ναι, ο Παύλος γράφει ότι όποιος τρώγει τον Άρτο και πίνει από το Ποτήριο του Κυρίου αναξίως, τρώγει και πίνει προς κατάκρισή του. Λοιπόν και εγώ εξετάζοντας τον εαυτό μου δεν τον βλέπω άξιο να κοινωνήσει. Ως προς αυτό, σου απαντώ και εγώ. Πότε λοιπόν θα γίνεις άξιος; Πότε θα παραστείς ενώπιον του Χριστού, εάν πάντοτε φοβάσαι και τα παραμικρά σου σφάλματα; Ποτέ δε θα πάψεις, σαν άνθρωπος που είσαι, να σφάλλεις και να ξεγλιστράς σ' αυτά. Το επόμενο στάδιο, σύμφωνα μ' αυτές τις σκέψεις σου, είναι το να μη μεταλάβεις ποτέ και να μένεις στερημένος από τον ψυχοσωτήριο αγιασμό των Μυστηρίων. Θα στοχαστείς καλύτερα και με περισσότερη ευσέβεια και θα ζεις μια ζωή σύμφωνη με τους νόμους και τις εντολές του Θεού, αν μεταλαμβάνεις την αγία Κοινωνία, πιστεύοντας ότι φθείρει όχι μόνο τον θάνατο αλλά και τις ψυχικές και σωματικές ασθένειες που έχουμε. Διότι όταν εισέλθει με τη θεία Μετάληψη ο Χριστός σε μας, καταπαύει το άγριο φρόνημα της σαρκός μας, ανάβει την προς τον Θεό ευλάβεια, απονεκρώνει όλα μας τα πάθη και θεραπεύει σαν σε αρρώστους τα αμαρτήματά μας, επειδή σαν καλός ποιμένας που είναι, θυσιάζει την ψυχή του για τα πρόβατα, στηρίζει τον συντετριμμένο και εγείρει εκείνον που έπεσε».

Λέει σε άλλο πάλι σημείο ο ίδιος: «Το ζωοποιό και άγιο Σώμα του Κυρίου μας, όταν ενωθεί με τα σώματά μας, μας ζωοποιεί και μας συντηρεί εις αφθαρσίαν. Ας γνωρίζουν λοιπόν οι χριστιανοί που αμελούν να πάνε στην Εκκλησία να κοινωνήσουν και αποχωρίζονται για πολύ καιρό από τη θεία Κοινωνία, ότι προφασίζονται μια πλαστή και επιζήμια ευλάβεια. Ας γνωρίζουν

ότι επειδή δε μεταλαμβάνουν, στερούνται την αιώνια ζωή. Και αυτή η παραίτηση που νομίζουν ότι οφείλεται σε ευλάβεια γίνεται γι' αυτούς ψυχόλεθος παγίδα και επιβλαβές σκάνδαλο. Για αυτόν τον λόγο, πρέπει να φροντίζουν, με όλη τους τη δύναμη και προθυμία, να καθαρίζονται από τις αμαρτίες τους, να φροντίζουν ακόμη περισσότερο να ζουν με θεοφιλή τρόπο ζωής και να σπεύδουν με θάρρος και αγάπη να μεταλαμβάνουν. Διότι έτσι θα νικήσουμε τα εναντίον μας διαβολικά τεχνάσματα και αφού γίνουμε κοινωνοί της θείας χάρης, θα ανεβαίνουμε και θα προκόβουμε σε αφθαρσία και ζωή».

Ο Ιωάννης ο Ζωναράς στην εξήγηση του δεύτερου κανόνα της εν Αντιοχεία Συνόδου λέει: «οι Πατέρες σ' αυτόν τον κανόνα ονομάζουν αποστροφή όχι το να μισεί κάποιος την αγία Κοινωνία και να μη μεταλαμβάνει, αλλά το να αποφεύγει και να μην κοινωνεί για ευλάβεια τάχα και ταπεινοφροσύνη. Διότι αν αποστρέφονταν και απέφευγαν την αγία Μετάληψη επειδή τη μισούσαν και τη βδελύσσονταν, δεν θα κατακρίνονταν μόνο με αφορισμό αλλά και με ολοκληρωτικό διωγμό και ανάθεμα».

Ο θείος Κύριλλος και ο Ιωάννης ο Ζωναράς έλεγξαν αρκετά τη νομιζόμενη ευλάβεια των αμελών, που δε γεννά καρπό ωφέλειας και σωτηρίας. Αντίθετα, προκαλεί ψυχικό θάνατο και παντελή στέρηση της αιώνιας ζωής, η οποία προσφέρεται από τη συχνή Κοινωνία των θείων Μυστηρίων.

Πηγή: Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου, περί της συνεχούς Μεταλήψεως των Αχράντων του Χριστού Μυστηρίων, εκδόσεις ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΣ

Στο πρόσωπο του αγίου, με τον προσιτό χαρακτήρα του στις σχέσεις του, με την ύψιστη προσοχή για τον άλλον, με την ετοιμότητα που δίνεται στον Χριστό, η ανθρωπότητα θεραπεύεται και ανανεώνεται. Ο άγιος αφήνει να διαφανεί, σε αναφορά προς κάθε ανθρώπινο ον, μία συμπεριφορά γεμάτη λεπτότητα, διαφάνεια, καθαρότητα σκέψεως και αισθημάτων.

Η λεπτότητά του επεκτείνεται ακόμη και στα ζώα και τα πράγματα, επειδή σε κάθε πλάσμα βλέπει ένα δώρο της αγάπης του Θεού και δεν θέλει να πληγώσει αυτή την αγάπη, με το να μεταχειρίζεται αυτά τα δώρα με αμέλεια ή αδιαφορία. Σέβεται κάθε άνθρωπο και κάθε πράγμα. Εάν κάποιος άνθρωπος ή ακόμη ένα ζώο υποφέρει, ο άγιος φανερώνει γι' αυτά μία βαθιά συμπάθεια.

Ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος λέει για τη συμπάθεια του αγίου: «Και τι εστί καρδιά ελεήμων; Καύσις καρδιάς υπέρ πάσης της κτίσεως, υπέρ των ανθρώπων και των ορνέων και των ζώων και των δαιμόνων και υπέρ παντός κτίσματος. Και εκ της μνήμης αυτών και της θεωρίας αυτών ρέουσιν οι οφθαλμοί αυτού δάκρυα. Εκ της πολλής και σφοδράς ελεημοσύνης της συνεχούσης την καρδίαν και εκ της πολλής καρτερίας σμικρύνεται η καρδιά αυτού και ου δύναται βαστάξει ή ακούσαι ή ιδείν βλάβην τινά ή λύπην μικράν εν τη κτίσει γινομένην. Και δια τούτο, και υπέρ των αλόγων και υπέρ των εχθρών της αληθείας και υπέρ των βλαπτόντων αυτόν εν πάση ώρα, ευχήν μετά δακρύων προσφέρει», για να τους φυλάξει ο Θεός και να τους σπλαχνιστεί (Λόγος πα', σ. 306). Όσο για τον άγιο Καλλίνικο de Cernica, όταν δεν είχε χρήματα να δώσει στους φτωχούς, σε κάθε πόλη, στρεφόταν κλαίγοντας προς όσους τον περικύκλωναν και έλεγε : «Δώστε μου χρήματα, να στείλω στους μικρούς αδελφούς του Ιησού».

Αυτή η συμπάθεια αποκαλύπτει μία καρδιά τρυφερή, εξαιρετικά ευαίσθητη, ξένη σε κάθε σκληρότητα, στην αδιαφορία και τη βιαιότητα. Μας δείχνει πως η σκληρότητα προήλθε από την αμαρτία και τα πάθη. Στη συμπεριφορά του αγίου και ακόμα στις σκέψεις του, δεν συναντάμε ούτε χυδαιότητα, ούτε μικροπρέπεια, ούτε αγένεια. Κανένα ίχνος προσποίησης, καμιά έλλειψη αλήθειας. Στο πρόσωπό του κορυφώνεται η τρυφερότητα, η διαφάνεια, που

ενώνεται με την καθαρότητα και τη γενναιόδωρη προσοχή για τους ανθρώπους. Σ' όλες αυτές τις αρετές φανερώνεται μία έξοχη πραγμάτωση της ανθρώπινης φύσης.

Υπάρχει πραγματικά μία διακριτικότητα και μία ευγένεια γεμάτες στοργή, μέσα σ' αυτή την ανώτερη μορφή τρυφερότητας, που ξεπερνάνε πολύ τη συνηθισμένη διακριτικότητα και ευγένεια, που κρατούν τις αποστάσεις και τηρούν τους τύπους. Η τρυφερότητα αυτή δεν αποφεύγει τις σχέσεις με τους ταπεινότερους ανθρώπους και δεν την ξενίζουν καταστάσεις, όπου άλλοι θα πίστευαν ότι τους μειώνουν.

Το παράδειγμα αυτής της τρυφερότητας είναι η κένωση του Χριστού, η συγκατάβασή Του. Εκείνος δεν θέλησε να μείνει μακριά από τους αμαρτωλούς ούτε από τις γυναίκες, που αποφεύγουν όσοι άνθρωποι προσέχουν την υπόληψή τους. Η κένωση του Χριστού είναι αυτή η ύψιστη τρυφερότητα. Εδώ γίνεται φανερή η θέληση να μη βαρύνει τους ταπεινούς, να μην τους ενοχλήσει. Με την κένωσή του θέλησε να ανοίξει έναν δρόμο προς την καρδιά τους. Με την τρυφερότητά του είχε την πρόθεση να τους κάνει να εγκαταλείψουν τη βανανυσότητά τους. Ο Χριστός με την κένωσή του, θέλησε να γκρεμίσει τον τοίχο της βανανυσότητας και της σκληρότητας, που περιζώνει σαν όστρακο την ευπαθή ουσία της αληθινής ανθρώπινης φύσεως.

Στην τρυφερότητα της συμπεριφοράς τους, οι άγιοι εμπνέονται από την κένωση του Χριστού. Ταυτόχρονα, είναι οι πρόδρομοι αυτού του μέλλοντος επιπέδου μίας ανθρωπότητας, όπου θα βασιλεύει η τρυφερότητα στις ανθρώπινες σχέσεις. Γιατί οι άνθρωποι, ανικανοποίητοι από την επιφανειακή ισότητα, που προσπαθούν να πραγματοποιήσουν, τείνουν προς ένα ανώτερο επίπεδο αμοιβαίων σχέσεων, γεμάτων από τρυφερότητα.

Χάρη σε μία συνείδηση, που η ευαισθησία της τράφηκε και καθαρίστηκε μ' αυτή την ευαισθησία του Θεού, που έγινε άνθρωπος για τους ανθρώπους και στην οποία οι άγιοι συμμετέχουν, διακρίνουν στους άλλους τις πιο λεπτές καταστάσεις της ψυχής και αποφεύγουν όλα όσα θα μπορούσαν να τους προκαλέσουν κάποια ενόχληση, χωρίς όμως να παραλείπουν να τους βοηθούν να θριαμβεύουν πάνω στις αδυναμίες τους και να νικούν τις δυσκολίες τους.

Ακόμη, ο άγιος είναι περιζήτητος ως ο έμπιστος, που θα του

φανερώσουν τα πιο μύχια μυστικά. Γιατί μπορεί να διαβάσει στους άλλους μία ανάγκη που μόλις εμφανίστηκε κι όλα τα καλά που μπορούν να επιθυμήσουν. Βιάζεται τότε να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα και σ' αυτό δίνεται ολόκληρος. Αλλά το ίδιο εύκολα διακρίνει στους άλλους τις αμαρτίες τους, ακόμα κι εκείνες που συγκαλύπτουν. Τότε η συμπάθειά του γίνεται καθαρτική, με την τρυφερή δύναμη της καθαρότητάς του και με την οδύνη που του προξενούν οι άσχημες προθέσεις των άλλων ή οι διεστραμμένες επιθυμίες τους. Και αυτή η οδύνη ζει μέσα του.

Σε κάθε περίπτωση, ο άγιος γνωρίζει ποια είναι η κατάλληλη στιγμή για να μιλήσει και τι πρέπει να πει. Γνωρίζει, επίσης, πότε πρέπει να σιωπήσει και τι να αποσιωπήσει. Αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα είδος «ποιμαντικής διπλωματίας», αυτή η λεπτή διορατικότητα των αγίων, αυτή η νέα φανέρωση της ευγένειας και της διακριτικότητάς τους.

Από τον άγιο ακτινοβολεί πάντοτε ένα πνεύμα γενναιοδωρίας, αυταπάρνησης, προσοχής, συμμετοχής, μία θέρμη, που θερμαίνει τους άλλους και τους δίνει το αίσθημα ότι αποκτούν δύναμη και τους κάνει να νιώθουν τη χαρά πως δεν είναι μόνοι. Ο άγιος είναι ένα αθώο πρόβατο, πρόθυμο πάντοτε να θυσιαστεί, για ν' αναλάβει τον πόνο των άλλων, αλλά κι ένας άσειστος τοίχος, που πάνω του μπορούν να στηριχτούν όλοι. Συμμετέχοντας μ αυτό τον τρόπο στη μοίρα των άλλων, δείχνει άλλοτε μία μεγάλη σύνεση κι άλλοτε, αντίθετα, εκφράζεται με διάχυση. Είναι περιττό να μιλήσει κανείς για την τέλεια ανιδιοτέλειά του στις σχέσεις του με τους άλλους.

Εξάλλου, κανείς δεν είναι πιο ταπεινός απ' αυτόν, πιο ελεύθερος από κάθε τι το τεχνητό, πιο μακριά από κάθε κομπορρημοσύνη, πιο φυσικός στη συμπεριφορά του, ενώ δέχεται και κατανοεί κά-θε τι αληθινά ανθρώπινο, όλες τις ταπεινές και κάποτε γελοίες κατα-στάσεις της ανθρώπινης φύσης μας, που δεν είναι μεγάλη, παρά μόνο όταν δεν καυχιέται για το μεγαλείο της. Έτσι, ο άγιος δημιουργεί αμέσως μία ατμόσφαιρα οικειότητας, ανθρώπινης προσέγγισης, φιλίας, ανάμεσα σ' αυτόν και τους άλλους. Εξανθρωπίζει τις σχέσεις του με τους άλλους και τους βάζει τη σφραγίδα της αυθεντικότητας, επειδή και ο ίδιος έγινε βαθιά ανθρώπινος και αυθεντικός. Μιλάει με τρυφερότητα, αποφεύγοντας να κατονομάσει με βανανυσότητα τις αδυναμίες των άλλων και συνάμα δημιουργεί τις συνθήκες μίας άμεσης, ειλικρινούς και ανοικτής σχέσης με τους άλλους. Μ' αυτό τον

τρόπο τους ωθεί να ομολογήσουν τις αδυναμίες και τις αμαρτίες τους με ειλικρίνεια και τους δίνει τη δύναμη να τις νικήσουν.

Οι άγιοι έφτασαν στην καθαρή απλότητα, γιατί εντός τους έχουν ξεπεράσει κάθε δυαδικότητα, κάθε διπροσωπία, λέει ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής. Έχουν ξεπεράσει τον αγώνα της ψυχής και του σώματος, των καλών προθέσεων και των έργων που πράττουν, των απατηλών φαινομένων και των κρυφών λογισμών, αυτού που προσποιούνται πως είναι και αυτού που πραγματικά είναι. Έχουν γίνει απλοί, γιατί δόθηκαν ολοκληρωτικά στον Θεό. Αυτός είναι ο λόγος που μπορούν να δοθούν ολοκληρωτικά και στους ανθρώπους, στις σχέσεις τους με αυτούς. Αν αποφεύγουν να κατονομάσουν με βάνανσο τρόπο τις αδυναμίες των ανθρώπων, το κάνουν για να μην τους αποθαρρύνουν και για να αυξήσουν μέσα τους την αιδώ, τη λεπτότητα, την αναγνώριση, την απλότητα και την ειλικρίνεια. Οι άγιοι πάντοτε ενθαρρύνουν. Γι' αυτό και κάποτε μειώνουν τις υπερβολικές διαστάσεις που δίνουν στις αμαρτίες τους, τα πάθη και τις αδυναμίες τους οι άνθρωποι με τη φαντασία τους. Τους ελευθερώνουν από το αίσθημα της απελπισίας ή της ολοκληρωτικής αδυναμίας. Αλλά και την υπερηφάνεια των άλλων τη μειώνουν με μία λεπτή διάθεση.

Μπροστά σε ανήθικες πράξεις και καταδικαστέα πάθη, εκφράζουν τη σοβαρότητά τους, χωρίς να εμπνέουν τον τρόμο. Προσδίνουν μίαν άπειρη αξία στους πιο ταπεινούς ανθρώπους, επειδή ο ίδιος ο Υιός του Θεού με τη σάρκωσή Του έδωσε σε κάθε άνθρωπο την άπειρη αυτή αξία. Στον κάθε άνθρωπο οι άγιοι βλέπουν τον Χριστό, καθώς αναφέρουν στους λόγους τους ορισμένοι πνευματικοί Πατέρες.

Με την ταπεινοφροσύνη του, ο άγιος διαβαίνει σχεδόν απαρατήρητος, αλλά είναι παρών, όταν κάποιος έχει ανάγκη στήριξης, παρηγοριάς, ενθάρρυνσης. Παραμένει κοντά σε εκείνον που οι άλλοι εγκαταλείπουν. Γι' αυτόν καμιά δυσκολία δεν είναι ανυπέρβλητη, κανένα εμπόδιο ανίκητο, όταν πρόκειται να σώσει κάποιον από μία απελπιστική κατάσταση. Δείχνει τότε μία καταπληκτική δύναμη και δεξιοτεχνία, συνυφασμένη με μία ηρεμία και μία άσειστη εμπιστοσύνη, γιατί πιστεύει σταθερά στη βοήθεια του Θεού, την οποία ζητεί με επίμονη προσευχή.

Πηγή: Προσευχή, ελευθερία, αγιότητα, έκδ. Λειμών.

● Οι μέλισσες ούτε σε όλα τα άνθη πλησιάζουν ούτε προσπαθούν να τα σηκώσουν ολόκληρα, αλλά παίρνουν ό,τι τους είναι χρήσιμο και φεύγουν.

● Ο Θεός δεν έχει πάντοτε ανάγκη υπενθυμίσεως για τις ανάγκες μας, αλλά της ειλικρινούς διαθέσεώς μας.

● Όπως ο όγκος του σώματος δημιουργεί πρήξιμο και φλόγωση, έτσι και τα πάθη φλογίζουν την ψυχή.

Εξομολογήσεις

Εξομολογήσεις γίνονται μετά από συνεννόηση με τον π. Μιχαήλ (99883799) και τον π. Κυριάκο (99441025).

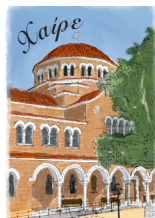
Υπενθυμίσεις:

1. Καθημερινά οι πατέρες βρίσκονται στο γραφείο του μεγάλου Ναού μεταξύ 4:30 - 5:30 μ.μ. για εξυπηρέτηση του κοινού. Τηλέφωνο: 22432401 (π. Μιχαήλ 99883799, π. Κυριάκος 99441025 και π. Λαυρέντιος 96457111).
2. Ο Ναός παραμένει ανοιχτός από τις 7:00-11:00 π.μ. και 4:30 - 6:30 μ.μ. καθημερινά. Για περισσότερες πληροφορίες αποταθείτε στα τηλέφωνα της Εκκλησιαστικής Επιτροπής, (22459760, 22459763) (7:30 π.μ. - 5:30 μ.μ. καθημερινά).
3. Στις 9 Οκτωβρίου, η ώρα 8:30 μ.μ. θα έχουμε αγρυπνία.

Περιοδικό "Χαίρε" ● Αρ. τ. 34 ● Οκτώβριος 2026

Υπεύθυνος: Πρωτ. Κυριάκος Χρίστου ● Τηλέφωνο: +357 22459760
Φαξ: +357 22437746 ● Διεύθυνση: Τ.Θ. 29115, (1621), Λευκωσία
Email: inpanayiashev@cytanet.com.cy ● Website: www.panagiapalouriotissa.com

Έργο ζωγραφικής στο εξώφυλλο: Αλέξανδρου Μουσάτ
Εκτύπωση: Τυπογραφεία "Γαλαξίας" λτδ, Τηλ.: 22433520, Λευκωσία
email: galpress@cytanet.com.cy

*Ιερός Ναός
Παναγίας
Παλουριώτισσας*